

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/52/2000

ZAUFIANIE DO POLITYKÓW W MARCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ❑ Politykiem najczęściej darzonym zaufaniem społecznym niezmiennie pozostaje Aleksander Kwaśniewski. Obecnie zaufanie do prezydenta deklaruje 75% ankietowanych - nieco mniej niż w styczniu i lutym. Kolejne miejsca w rankingu zaufania, podobnie jak przed miesiącem, zajmują: Jacek Kuroń (64%), Hanna Gronkiewicz-Waltz (55%), Tadeusz Mazowiecki (53%) oraz Bronisław Geremek (51%).

- ❑ Marzec okazał się niekorzystny dla polityków. Pogorszyły się oceny niemal wszystkich uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej. Stosunkowo największy spadek zaufania rejestrujemy w stosunku do Macieja Płażyńskiego i Tadeusza Mazowieckiego (po 9 punktów procentowych). Wyraźnie mniejszym zaufaniem niż miesiąc temu cieszą się również: Hanna Gronkiewicz-Waltz (spadek zaufania o 7 punktów), Jacek Kuroń, Alicja Grześkowiak, Jarosław Kalinowski, Janusz Onyszkiewicz, Jan Olszewski, Andrzej Lepper (odpowiednio po 6 punktów) oraz Marian Krzaklewski i Bronisław Geremek (po 5 punktów). Do polityków, którzy stosunkowo dużo stracili w opinii badanych, zalicza się także Jerzy Buzek (spadek zaufania o 6 punktów i wzrost nieufności o 5 punktów). Notowania premiera są najniższe z dotychczasowych.

- ❑ Z największą nieufnością ankietowanych spotykają się Lech Wałęsa oraz Marian Krzaklewski (po 59% wskazań). Tylko nieco mniej osób nie ufa również Leszkowi Balcerowiczowi (54%) oraz Jerzemu Buzkowi (53%).

Wprawdzie koniec lutego i początek marca nie obfitowały w szczególnie spektakularne wydarzenia polityczne, jednak nie był to okres zupełnego spokoju na naszej scenie politycznej. Już od pewnego czasu możemy obserwować drobne konflikty i utarczki między różnymi przedstawicielami rządzącej koalicji, z jednej strony, a urzędem prezydenckim z drugiej. W końcu lutego asumpt do tego rodzaju sporu dał ustępujący szef UKFiT Jacek Dębski oskarżając swoich byłych kolegów politycznych o szantaż i chęć skompromitowania prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Również zaostrenie stosunków z Rosją stało się powodem krytyki przez prezydenta sposobu prowadzenia polityki zagranicznej wobec tego kraju, co wywołało ripostę ze strony ministra spraw zagranicznych. Polityczne iskrzenie w stosunkach między rządzącą koalicją a prezydentem świadczy o coraz bliższym terminie wyborów prezydenckich i poprzedzającej je kampanii. Po prawej stronie sceny politycznej ciągły brak deklaracji ze strony najważniejszych przedstawicieli AWS sprawił, że pojawił się postulat przeprowadzenia prawyborów w AWS umożliwiających wyłonienie odpowiedniego kandydata, przy czym w dyskursie publicznym padały już nazwiska konkretnych polityków mogących brać w nich udział. Były prezydent Lech Wałęsa wystosował do przewodniczącego „Solidarności” list w sprawie wyborów, w którym m. in. namawiał do wytypowania wielu kandydatów i potraktowania pierwszej tury jako swego rodzaju prawyborów. Poważną kandydaturą proponowaną przez grupę osobistości ze świata polityki i kultury stał się Andrzej Olechowski. Wszystkie te wydarzenia kształtowały w ostatnim czasie atmosferę polityczną w naszym kraju i mogły wpływać na opinie o poszczególnych politykach¹.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (118) - sfinansowane częściowo w ramach międzynarodowego projektu badawczego „Konsolidacja demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej” przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej - przeprowadzono w dniach 1-8 marca 2000 roku na 1369-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

POLITYCY ZNANI I NIEZNANI

Do najbardziej znanych osobistości sceny politycznej należą przede wszystkim politycy piastujący najważniejsze funkcje w państwie i od dawna obecni w życiu publicznym. Powszechnie znani są zarówno obecny, jak i poprzedni prezydent, premier Jerzy Buzek, wicepremier Leszek Balcerowicz, lider współrządzącej AWS Marian Krzaklewski czy Jacek Kuroń. Do wyjątków należą również ankietowani, którzy nie rozpoznają nazwisk takich polityków, jak: Tadeusz Mazowiecki, Hanna Gronkiewicz-Waltz, Andrzej Lepper, Bronisław Geremek oraz lider głównego ugrupowania opozycyjnego Leszek Miller. Do osób dość popularnych - rozpoznawanych przez zdecydowaną większość badanych - zaliczają się także Jan Olszewski oraz Andrzej Olechowski. Ich nazwiska zna co najmniej trzy czwarte respondentów.

Bardzo mało znanym politykiem w dalszym ciągu pozostaje Rzecznik Interesu Publicznego Bogusław Nizieński. Jego nazwisko nie mówi blisko trzem czwartym ankietowanych. Stosunkowo mało znanymi postaciami są także: lider UP Marek Pol oraz zamierzający kandydować w jesiennych wyborach prezydenckich Tadeusz Wilecki. Dla dużej części badanych - ponad dwóch piątych - anonimowymi postaciami pozostają również koordynator służb specjalnych Janusz Pałubicki oraz marszałek Senatu Alicja Grzeškowiak.

Inaczej niż w lutym, żadnemu z uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie udało się silniej zaistnieć w świadomości badanych. W ciągu ostatniego miesiąca nie wzrosła znajomość żadnego z polityków, wręcz przeciwnie - kojarzenie niektórych nazwisk nastęczało respondentom nieco więcej trudności.

Tabela 1. Zmiany znajomości polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	1999												2000		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach														
L. Wałęsa	100	100	99	100	100	99	100	100	100	100	100	99	100	100	100
J. Buzek	98	98	98	98	98	98	99	99	99	99	99	99	99	99	99
A. Kwaśniewski	99	100	100	100	100	99	100	99	100	100	100	100	100	100	99
L. Balcerowicz	98	99	98	99	98	98	98	99	98	98	99	99	99	99	98
M. Krzaklewski	98	98	97	97	98	98	98	98	98	98	99	97	98	99	98
J. Kuroń	98	99	99	99	98	99	99	99	98	99	99	99	99	99	98
T. Mazowiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	97	98	96
H. Gronkiewicz-Waltz	95	95	96	95	95	95	96	95	94	95	96	96	96	96	95
A. Lepper	-	93	95	94	95	94	95	95	96	96	97	96	97	96	95
B. Geremek	94	94	93	94	93	93	92	93	92	94	93	93	94	94	94
L. Miller	93	92	92	93	93	92	92	93	94	91	94	96	96	94	92
J. Olszewski	90	88	90	90	88	89	91	91	88	88	89	86	90	88	84
A. Olechowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	75	74	76
J. Onyszkiewicz	67	70	72	74	74	73	71	74	76	71	75	-	-	74	70
M. Płażyński	52	60	58	54	58	60	59	62	60	60	63	68	65	74	69
J. Kalinowski	56	63	65	63	65	62	63	67	64	65	67	70	67	72	66
M. Borowski	59	60	64	65	64	63	65	69	67	62	63	67	66	68	65
A. Grzeškowiak	49	50	-	49	56	57	57	61	57	58	59	60	59	62	57
J. Pałubicki	34	-	-	-	-	-	-	-	-	50	54	53	49	54	53
M. Pol	42	44	46	45	46	47	45	47	47	47	48	50	48	50	49
T. Wilecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	45	45
B. Nizieński	-	-	-	-	26	-	-	-	26	-	-	-	27	33	29

ZAUFIANIE I NIEUFNOŚĆ

Od ponad roku liderem rankingu polityków darzonych największym zaufaniem społecznym pozostaje Aleksander Kwaśniewski. Zaufanie do prezydenta deklaruje obecnie trzy czwarte badanych (75%), a więc nieco mniej niż w styczniu i lutym (o 3 punkty procentowe). Kolejne miejsca - podobnie jak w ubiegłych miesiącach, choć z wynikiem znacznie gorszym niż w lutym - zajmują: Jacek Kuroń (64%), Hanna Gronkiewicz-Waltz (55%), Tadeusz Mazowiecki (53%) oraz Bronisław Geremek (51%).

Marzec okazał się niekorzystny dla polityków. Odnotowane w tym miesiącu pogorszenie nastrojów społecznych znalazło odzwierciedlenie w zdecydowanie mniej przychylnym odbiorze czołowych przedstawicieli klasy politycznej. Pogorszyły się - i to na ogół dość znacznie - notowania większości uwzględnionych w naszym badaniu reprezentantów elit politycznych. Do wyjątków należą ci politycy, którzy w ciągu ostatniego miesiąca nie stracili w opinii badanych, nie mówiąc już o poprawie notowań. To niemal powszechne pogorszenie się ocen dotyczy zarówno przedstawicieli rządu i ugrupowań koalicyjnych, jak i polityków reprezentujących partie opozycyjne. Warto jednak zauważyć, że wśród tych ostatnich zmiany na niekorzyść są na ogół nieco słabsze.

Stosunkowo największy spadek deklaracji zaufania (aż o 9 punktów procentowych) rejestrujemy w przypadku Tadeusza Mazowieckiego oraz Macieja Płażyńskiego, a więc tych polityków, którzy w lutym zyskali w ocenie badanych stosunkowo najwięcej. Zaufanie do marszałka Sejmu powróciło do poziomu odnotowanego w poprzednich miesiącach. Bardzo wyraźnie pogorszyły się także notowania Jerzego Buzka. Zaufanie do niego deklaruje obecnie nieco ponad jedna czwarta ankietowanych - o 6 punktów mniej niż w lutym. Jednocześnie prawie w takim samym stopniu zwiększył się odsetek deklaracji nieufności do premiera (o 5 punktów). Do polityków, którzy wyraźnie stracili w ocenie badanych, zaliczają się także: Hanna Gronkiewicz-Waltz (spadek zaufania o 7 punktów), Jacek Kuroń, Alicja Grzeškowiak, Janusz Onyszkiewicz, Jan Olszewski, Andrzej Lepper (spadek zaufania po 6 punktów), a także Marian Krzaklewski i Bronisław Geremek (odpowiednio po 5 punktów). Stosunkowo dość znaczne pogorszenie ocen obserwujemy również w przypadku Janusza Pałubickiego (spadek zaufania o 4 punkty i wzrost nieufności o 3 punkty). Stracili także, choć

już w mniejszym stopniu: Leszek Miller (spadek zaufania o 4 punkty), Lech Wałęsa (wzrost nieufności o 4 punkty) oraz Jarosław Kalinowski - wyraźnie rzadziej budzący obecnie zaufanie (spadek o 6 punktów), zarazem jednak nieco rzadziej (o 3 punkty) niż miesiąc temu spotykający się z nieufnością badanych. W przypadku pozostałych uwzględnionych w naszym badaniu polityków niekorzystne zmiany są już niewielkie. O ich braku można natomiast mówić jedynie w przypadku trzech polityków: Leszka Balcerowicza, Marka Borowskiego oraz Andrzeja Olechowskiego.

Tabela 2. Stosunek do polityków w marcu 2000

Politycy	Zaufanie	Nieufność	Obojętność	Nieznajomość	Średnia
	w procentach				
A. Kwaśniewski	75	13	9	1	2,28
J. Kuroń	64	11	18	2	1,62
H. Gronkiewicz-Waltz	55	20	15	5	1,07
T. Mazowiecki	53	14	24	4	1,10
B. Geremek	51	18	19	6	0,97
L. Miller	41	25	19	8	0,37
A. Olechowski	39	11	19	24	1,06
J. Olszewski	32	20	25	16	0,26
M. Płażyński	31	15	17	31	0,61
A. Lepper	30	43	16	5	-0,81
L. Balcerowicz	27	54	13	2	-1,45
J. Buzek	27	53	15	1	-1,28
M. Borowski	27	17	15	35	0,36
J. Kalinowski	25	16	18	34	0,32
J. Onyszkiewicz	25	15	23	30	0,20
L. Wałęsa	24	59	14	0	-1,81
M. Krzaklewski	21	59	14	2	-1,85
A. Grześkowiak	19	18	15	43	-0,27
M. Pol	16	11	16	51	0,21
T. Wilecki	10	15	14	55	-0,75
J. Pałubicki	8	25	14	47	-1,53
B. Nizieński	6	9	9	71	-0,74

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”.
Badani określali swój stosunek do polityków posługując się 11-punktową skalą, na której punkty od -5 do -1 oznaczają nieufność, 0 - obojętność, a od 1 do 5 - zaufanie.

Tabela 3. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	1998		1999												2000		
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach																
L. Balcerowicz	34	27	31	33	29	28	30	31	24	22	25	24	30	29	31	29	27
M. Borowski	26	23	23	25	28	28	27	28	27	30	30	30	27	29	30	28	27
J. Buzek	57	51	54	43	41	42	43	44	37	34	33	31	33	35	33	33	27
B. Geremek	45	42	43	50	42	50	48	51	53	53	51	52	55	54	57	56	51
H. Gronkiewicz-Waltz	62	53	62	61	61	60	63	67	61	60	63	63	66	67	64	62	55
A. Grzeškowiak	20	18	19	20	--	19	18	24	22	21	22	24	23	25	22	25	19
J. Kalinowski	23	26	22	26	28	23	24	25	26	28	26	26	29	32	28	31	25
M. Krzaklewski	36	35	35	29	29	32	30	32	29	25	26	25	29	33	24	26	21
J. Kuroń	67	66	67	68	67	67	65	70	65	64	65	64	69	71	67	70	64
A. Kwaśniewski	71	67	70	74	73	74	79	79	75	78	78	75	73	76	78	78	75
A. Lepper	--	--	--	39	41	33	38	36	41	39	35	34	35	33	33	36	30
T. Mazowiecki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	59	57	62	53
L. Miller	42	39	40	41	41	40	41	39	41	43	42	40	41	47	44	45	41
B. Nizioński	--	--	--	--	--	--	7	--	--	--	6	--	--	--	7	9	6
A. Olechowski	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	39	39	39	39
J. Olszewski	32	30	31	34	38	35	35	36	36	33	35	40	38	38	35	38	32
J. Onyszkiewicz	31	25	27	31	31	30	33	31	26	28	30	29	30	--	--	31	25
J. Pałubicki	9	10	8	--	--	--	--	--	--	--	--	11	11	9	9	12	8
M. Płażyński	27	25	24	24	26	19	24	26	25	24	24	26	29	31	28	40	31
M. Pol	16	16	15	15	16	16	15	16	15	14	14	16	18	20	18	19	16
L. Wałęsa	30	30	30	29	31	30	31	34	28	27	26	25	31	34	26	26	24
T. Wilecki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	11	13	10

Tabela 4. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	1998		1999												2000		
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach																
L. Balcerowicz	47	54	47	52	54	53	54	50	59	62	60	59	55	56	53	56	54
M. Borowski	15	16	14	14	16	15	14	14	17	16	16	13	16	18	12	17	17
J. Buzek	22	27	24	37	37	34	36	33	40	45	49	48	48	46	48	48	53
B. Geremek	22	24	25	21	26	20	20	18	19	18	18	18	17	17	15	17	18
H. Gronkiewicz-Waltz	14	17	14	14	16	15	15	11	15	14	14	13	13	14	14	18	20
A. Grzeškowiak	11	13	12	14	--	13	16	15	17	17	16	16	16	18	18	16	18
J. Kalinowski	12	14	14	19	17	18	19	18	16	18	18	17	18	17	18	19	16
M. Krzaklewski	42	44	46	52	52	47	52	48	52	54	56	53	52	50	54	57	59
J. Kuroń	11	11	11	9	12	12	10	8	11	11	11	10	9	10	10	11	11
A. Kwaśniewski	14	17	16	12	14	12	10	9	10	10	11	13	11	12	9	11	13
A. Lepper	--	--	--	34	34	40	36	37	35	34	41	39	43	43	44	42	43
T. Mazowiecki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	12	14	16	14
L. Miller	30	30	30	28	29	25	27	28	28	25	28	27	29	29	25	27	25
B. Nizioński	--	--	--	--	--	--	5	--	--	--	5	--	--	--	8	8	9
A. Olechowski	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	11	10	12	11
J. Olszewski	27	30	27	23	21	24	22	25	22	24	21	20	21	17	23	20	20
J. Onyszkiewicz	11	15	14	13	13	16	15	14	17	16	15	15	14	--	--	15	15
J. Pałubicki	6	11	12	--	--	--	--	--	--	--	--	21	23	25	21	22	25
M. Płażyński	11	13	11	14	11	12	13	12	14	15	12	13	13	19	17	13	15
M. Pol	8	8	8	9	10	10	9	8	10	9	10	9	8	9	10	10	11
L. Wałęsa	45	45	48	48	45	46	46	45	48	50	55	52	46	43	51	55	59
T. Wilecki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	11	14	15

Lista polityków, którzy stosunkowo najczęściej wzbudzają nieufność badanych, od wielu miesięcy praktycznie nie ulega większym zmianom. Zmieniają się na niej jedynie: kolejność nazwisk i odsetki deklaracji nieufności. Obecnie z takim nastawieniem ankietowanych najczęściej spotykają się Lech Wałęsa oraz Marian Krzaklewski (po 59% wskazań). Tylko nieco mniej osób nie ufa również Leszkowi Balcerowiczowi (54%) oraz Jerzemu Buzkowi (53%).

ŚREDNIE OCEN

Odpowiadając na nasze pytanie badani wyrażają swój stosunek do poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność, z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie. Miarą pozwalającą uchwycić siłę negatywnych i pozytywnych nastawień, a zarazem wyeliminować wpływ różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków, jest średnia ocen.

Od wielu miesięcy politykiem najbardziej pozytywnie postrzeganym jest Aleksander Kwaśniewski. Obecny prezydent niezmiennie uzyskuje wyraźnie wyższą średnią ocen niż pozostali uwzględniani w naszych badaniach przedstawiciele sceny politycznej. Drugie miejsce w rankingu średnich, tradycyjnie już, zajmuje Jacek Kuroń - polityk również cieszący się zaufaniem większości badanych i jednocześnie stosunkowo rzadko budzący nieufność. Na kolejnych miejscach, jednak z bardzo dużą stratą w stosunku do prezydenta, plasują się uzyskujący w tym miesiącu niemal taką samą średnią ocen: Tadeusz Mazowiecki, Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Andrzej Olechowski. Do grona polityków, którzy odbierani są wyraźnie pozytywnie - w ich ocenach zaufanie dominuje nad nieufnością - zaliczają się także Bronisław Geremek oraz Maciej Płażyński.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN W MARCU 2000

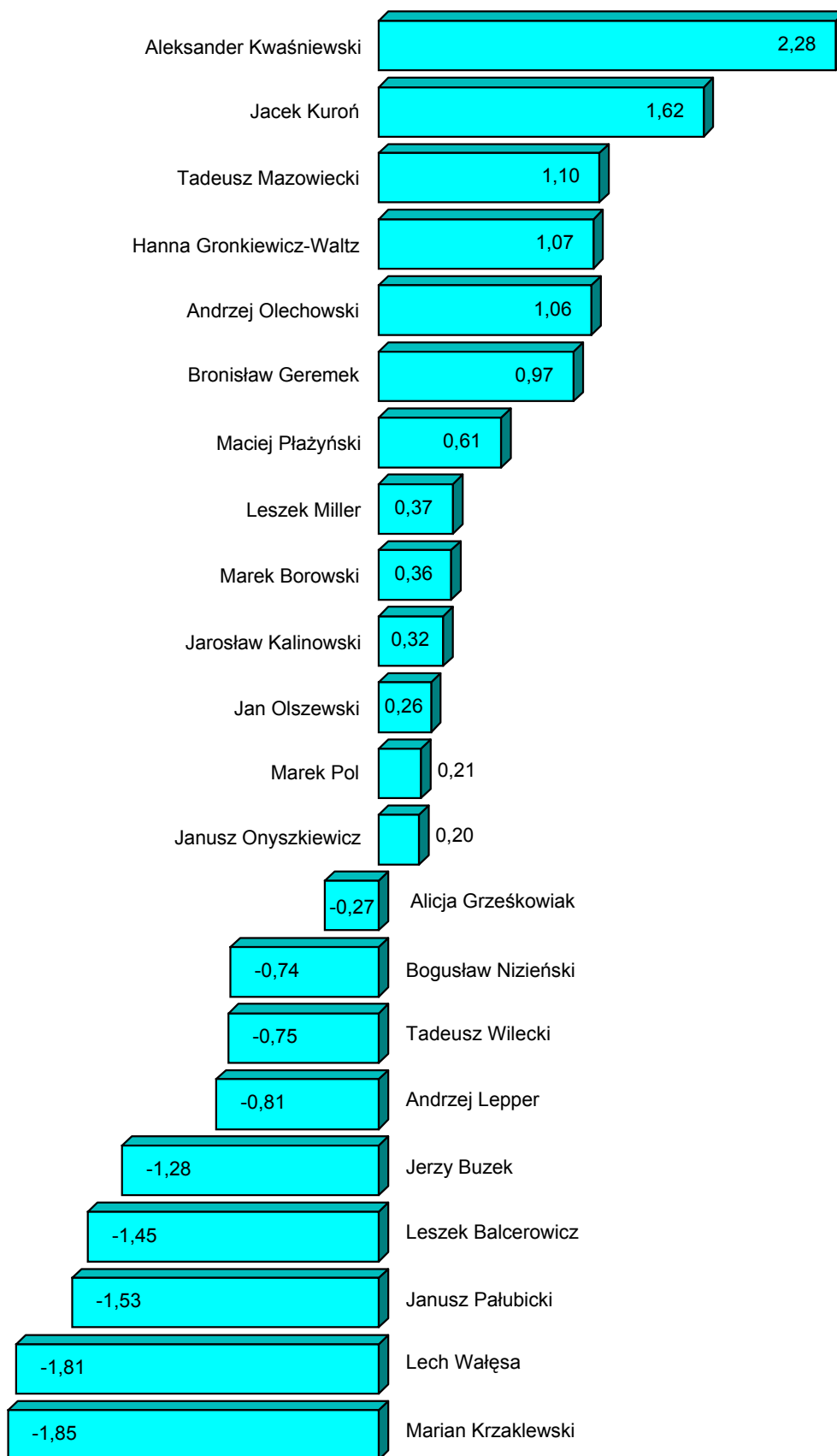

Tabela 5. Zmiany średniej ocen

Politycy	Średnia ocen		Różnica
	luty 2000	marzec 2000	
A. Olechowski	1,0	1,06	0,06
L. Miller	0,38	0,37	-0,01
J. Kalinowski	0,35	0,32	-0,03
L. Balcerowicz	-1,37	-1,45	-0,08
M. Borowski	0,45	0,36	-0,09
M. Pol	0,36	0,21	-0,15
J. Kuroń	1,80	1,62	-0,18
J. Olszewski	0,44	0,26	-0,18
A. Lepper	-0,62	-0,81	-0,19
J.. Onyszkiewicz	0,41	0,20	-0,21
B. Geremek	1,19	0,97	-0,22
M. Płażyński	0,84	0,61	-0,23
M. Krzaklewski	-1,59	-1,85	-0,26
T. Mazowiecki	1,37	1,10	-0,27
T. Wilecki	-0,46	-0,75	-0,29
A. Kwaśniewski	2,58	2,28	-0,30
L. Wałęsa	-1,51	-1,81	-0,30
H. Gronkiewicz-Waltz	1,41	1,07	-0,34
J. Buzek	-0,87	-1,28	-0,41
B. Nizieński	-0,23	-0,74	-0,51
J. Pałubicki	-0,98	-1,53	-0,55
A. Grześkowiak	0,35	-0,27	-0,62

Porównanie obecnych średnich ocen z uzyskanymi w ubiegłym miesiącu potwierdza wcześniejszą tezę o niemal powszechnym wzroście krytycyzmu w stosunku do polityków. Niemal wszyscy uwzględnieni w naszym rankingu przedstawiciele sceny politycznej mają obecnie co najmniej nieco niższą średnią ocen niż w lutym.

Relatywnie duże w tym miesiącu zmiany w poziomie deklaracji zaufania i nieufności najsilniej zaważyły, co zrozumiałe, na całościowej ocenie polityków mało znanych i ocenianych przez stosunkowo wąskie grupy badanych. Dużo niższą niż przed miesiącem

średnią ocen uzyskali: Alicja Grześkowiak oraz Janusz Pałubicki (różnice średnich odpowiednio: -0,62 i -0,55). Niewielkie, utrzymane w granicach błędu statystycznego zmiany w deklaracjach zaufania i nieufności zaważyły też bardzo wyraźnie na średniej ocen Bogusława Nizieńskiego (różnica średnich -0,51).

W porównaniu z innymi politykami, którzy w tym miesiącu spotykają się z wyraźnie mniej przychylną oceną badanych, relatywnie dużo stracił premier Jerzy Buzek (różnica średnich -0,41). Dość znacznie pogorszyła się również średnia ocen Hanny Gronkiewicz-Waltz (-0,34), Lecha Wałęsy (-0,30), a także - mimo niewielkich zmian w poziomie deklaracji zaufania i nieufności - prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego (-0,30). W opinii respondentów stracili również Tadeusz Wilecki (różnica średnich -0,29), Tadeusz Mazowiecki (-0,27) i Marian Krzaklewski (-0,26). W nieco mniejszym stopniu pogorszył się wizerunek Macieja Płażyńskiego (-0,23), Bronisława Geremka (-0,22) i Janusza Onyszkiewicza (-0,21).

Najniższą średnią ocen uzyskali w tym miesiącu Marian Krzaklewski oraz Lech Wałęsa. Zdecydowanie negatywne nastawienie dominuje także w ocenie Janusza Pałubickiego i - w nieco mniejszym stopniu - Leszka Balcerowicza. Tylko nieznacznie lepszą średnią ocen od wicepremiera uzyskał w tym miesiącu premier Jerzy Buzek. Średnią ze znakiem ujemnym świadcząca o dużej przewadze ocen negatywnych nad pozytywnymi mają również: Andrzej Lepper, Tadeusz Wilecki i Bogusław Nizieński.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do rządu

	(%)				
	Zwolennicy	Obojętni	Przeciwnicy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	29	46	4	1369
Płeć					
Mężczyźni	22	24	50	3	648
Kobiety	18	34	42	5	721
Wiek					
18-24 lat	20	37	41	2	196
25-34	25	30	42	3	243
35-44	18	29	51	2	274
45-54	18	25	52	4	291
55-64	18	21	56	5	141
65 lat i więcej	22	33	36	9	224
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	34	42	5	496
Miasto do 20 tys.	23	31	42	4	191
20 - 100 tys.	18	28	49	4	297
101 - 500 tys.	21	24	52	4	263
501 tys. i więcej mieszk.	26	22	49	3	121
Wykształcenie					
Podstawowe	17	35	40	7	411
Zasadnicze zawodowe	16	32	47	4	364
Średnie	23	23	51	3	448
Wyższe	28	24	46	2	147
Grupa społ.-zaw. pracujący i obecnie niepracujący					
Przedsiębiorcy/ menedżer.	31	19	46	4	65
Zawody twórcze i specjal.	27	20	51	2	111
Prac. umysłowi-kierownicy	22	25	48	4	76
Inni umysł. i fizycz.-umysł.	27	22	48	2	229
Mistrzowie i brygadziści	21	27	52	0	49
Robotnicy wykwalifikowani	17	30	49	5	385
Robotnicy niewykwalifik.	20	36	38	6	162
Rolnicy i robotnicy rolni	13	35	41	11	140
Zawodowi wojskowi i inne służby mundurowe	9	34	57	0	25
Nigdy niepracujący	15	41	41	4	124
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	25	25	49	1	240
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	20	24	51	5	115
sekt. pryw. poza rolnict.	24	30	43	3	226
prywatnym gosp. rolnym	15	24	57	3	44
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	18	38	41	3	223
276 - 399	17	28	50	5	174
400 - 549	17	32	47	4	270
550 - 799	24	24	49	4	187
Powyżej 799 zł	27	27	46	0	173
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	29	53	4	542
Średnie	21	28	45	5	592
Dobre	30	33	33	3	234
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	38	31	7	91
Raz w tygodniu	22	29	45	3	729
1-2 razy w miesiącu	22	28	42	8	209
Kilka razy w roku	16	26	56	2	248
W ogóle nie uczestniczy	9	31	52	8	89
Poglądy polityczne					
Lewica	9	19	71	1	379
Centrum	21	32	42	5	455
Prawica	51	20	27	2	228
Trudno powiedzieć	10	45	34	10	301

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Jerzego Buzka od czasu objęcia przezeń władzy?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	66	14	1369
Płeć				
Mężczyźni	22	69	9	648
Kobiety	19	63	18	721
Wiek				
18-24 lat	24	55	20	196
25-34	27	61	13	243
35-44	20	70	11	274
45-54	17	75	8	291
55-64	19	72	9	141
65 lat i więcej	17	60	23	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	67	14	496
Miasto do 20 tys.	23	62	16	191
20 - 100 tys.	20	67	13	297
101 - 500 tys.	19	66	14	263
501 tys.i więcej mieszk.	26	64	10	121
Wykształcenie				
Podstawowe	16	63	22	411
Zasadnicze zawodowe	18	71	11	364
Średnie	25	65	11	448
Wyższe	28	65	7	147
Grupa społ.-zaw. pracujący i obecnie niepracujący				
Przedsiębiorcy/ menedżer.	29	59	12	65
Zawody twórcze i specjäl.	26	69	5	111
Prac. umysłowi-kierownicy	18	71	11	76
Inni umysł.i fizycz.-umysł	27	61	12	229
Mistrzowie i brygadziści	29	66	4	49
Robotnicy wykwalifikowani	18	73	9	385
Robotnicy niewykwalifik.	19	59	22	162
Rolnicy i robotnicy rolni	11	64	25	140
Zawodowi wojskowi i inne służby mundurowe	20	80	0	25
Nigdy niepracujący	21	57	23	124
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	23	69	8	240
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	27	65	8	115
sekt. pryw. poza rolnict.	24	67	10	226
prywatnym gosp. rolnym	10	79	11	44
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	19	69	11	223
276 - 399	16	74	10	174
400 - 549	16	72	12	270
550 - 799	27	64	8	187
Powyżej 799 zł	27	64	9	173
Ocena własnych war. mater.				
Źle	14	74	12	542
Średnie	22	64	15	592
Dobre	34	52	14	234
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	50	23	91
Raz w tygodniu	22	66	12	729
1-2 razy w miesiącu	22	64	14	209
Kilka razy w roku	15	73	12	248
W ogóle nie uczestniczy	18	65	17	89
Poglądy polityczne				
Lewica	11	85	4	379
Centrum	20	69	10	455
Prawica	48	41	11	228
Trudno powiedzieć	12	55	33	301

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	69	14	1369
Płeć				
Mężczyźni	20	70	9	648
Kobiety	14	68	19	720
Wiek				
18-24 lat	19	63	18	196
25-34	21	68	10	243
35-44	15	74	11	274
45-54	17	73	10	291
55-64	12	76	12	141
65 lat i więcej	16	59	25	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	15	71	15	496
Miasto do 20 tys.	19	63	19	191
20 - 100 tys.	15	68	16	297
101 - 500 tys.	18	71	10	263
501 tys.i więcej mieszk.	23	69	8	121
Wykształcenie				
Podstawowe	12	65	23	411
Zasadnicze zawodowe	16	74	10	364
Średnie	19	70	11	448
Wyższe	26	65	9	147
Grupa społ.-zaw. pracujący i obecnie niepracujący				
Przedsiębiorcy/ menedżer.	27	68	6	65
Zawody twórcze i specjal.	25	71	4	111
Prac. umysłowi-kierownicy	17	63	20	76
Inni umysł.i fizycz.-umysł	18	68	13	229
Mistrzowie i brygadziści	22	75	3	49
Robotnicy wykwalifikowani	15	75	10	385
Robotnicy niewykwalifik.	13	61	25	162
Rolnicy i robotnicy rolni	9	67	24	140
Zawodowi wojskowi i inne służby mundurowe	30	64	6	25
Nigdy niepracujący	16	66	19	124
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	18	71	10	240
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	68	5	115
sekt. pryw. poza rolnict.	19	68	12	226
prywatnym gosp. rolnym	8	83	9	44
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	10	79	11	223
276 - 399	14	74	12	174
400 - 549	12	73	14	270
550 - 799	26	65	10	187
Powyżej 799 zł	25	66	9	172
Ocena własnych war. mater.				
Złe	9	78	13	542
Średnie	19	65	17	592
Dobre	30	59	12	234
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	55	22	91
Raz w tygodniu	18	70	13	729
1-2 razy w miesiącu	18	66	16	209
Kilka razy w roku	13	74	12	248
W ogóle nie uczestniczy	13	68	18	89
Poglądy polityczne				
Lewica	8	88	4	379
Centrum	16	72	12	455
Prawica	44	46	10	228
Trudno powiedzieć	9	58	33	301

Tabela 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Jerzy Buzek?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	59	18	1369
Płeć				
Mężczyźni	23	64	13	648
Kobiety	22	55	23	721
Wiek				
18-24 lat	27	53	20	196
25-34	21	59	20	243
35-44	22	61	16	274
45-54	21	67	13	291
55-64	20	65	15	141
65 lat i więcej	25	49	26	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	21	60	19	496
Miasto do 20 tys.	23	54	23	191
20 - 100 tys.	22	62	16	297
101 - 500 tys.	24	59	17	263
501 tys. i więcej mieszk.	28	59	13	121
Wykształcenie				
Podstawowe	19	54	27	411
Zasadnicze zawodowe	18	68	13	364
Średnie	27	58	15	448
Wyższe	32	55	13	147
Grupa społ.-zaw. pracujący i obecnie niepracujący				
Przedsiębiorcy/ menedżer.	38	46	16	65
Zawody twórcze i specjal.	33	58	10	111
Prac. umysłowi-kierownicy	22	67	11	76
Inni umysł. i fizycz.-umysł	31	51	18	229
Mistrzowie i brygadziści	26	65	9	49
Robotnicy wykwalifikowani	17	68	15	385
Robotnicy niewykwalifik.	24	53	23	162
Rolnicy i robotnicy rolni	9	60	30	140
Zawodowi wojskowi i inne służby mundurowe	20	68	12	25
Nigdy niepracujący	22	56	21	124
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	60	12	240
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	30	56	14	115
sekt. pryw. poza rolnict.	21	61	18	226
prywatnym gosp. rolnym	9	69	22	44
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	18	66	16	223
276 - 399	15	68	17	174
400 - 549	21	62	17	270
550 - 799	27	59	14	187
Powyżej 799 zł	33	53	14	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	16	68	15	542
Średnie	24	56	20	592
Dobre	34	47	19	234
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	47	25	91
Raz w tygodniu	26	58	16	729
1-2 razy w miesiącu	20	58	22	209
Kilka razy w roku	16	68	16	248
W ogóle nie uczestniczy	17	61	22	89
Poglądy polityczne				
Lewica	11	83	6	379
Centrum	24	60	17	455
Prawica	51	35	14	228
Trudno powiedzieć	15	47	37	301

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd w swej codziennej działalności powinien:
1 - bardziej brać pod uwagę stanowisko tworzących go różnych partii,
ugrupowań i nurtów politycznych; 2 - bardziej uniezależnić się
od tworzących go partii politycznych

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	51	29	1368
Płeć				
Mężczyźni	21	57	22	648
Kobiety	19	46	35	719
Wiek				
18-24 lat	28	47	25	195
25-34	24	53	22	243
35-44	16	55	29	274
45-54	18	56	26	291
55-64	21	59	20	141
65 lat i więcej	15	37	48	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	17	47	36	494
Miasto do 20 tys.	22	47	31	191
20 - 100 tys.	19	55	26	297
101 - 500 tys.	22	54	23	263
501 tys. i więcej mieszk.	25	60	16	121
Wykształcenie				
Podstawowe	13	38	49	410
Zasadnicze zawodowe	20	53	27	364
Średnie	26	55	18	448
Wyższe	19	70	11	147
Grupa społ.-zaw. pracujący i obecnie niepracujący				
Przedsiębiorcy/ menedżer.	14	62	24	65
Zawody twórcze i specjal.	22	68	10	111
Prac. umysłowi-kierownicy	23	62	15	76
Inni umysł. i fizycz.-umysł	21	58	21	229
Mistrzowie i brygadziści	34	56	10	49
Robotnicy wykwalifikowani	21	47	32	385
Robotnicy niewykwalifik.	17	40	43	162
Rolnicy i robotnicy rolni	9	38	53	140
Zawodowi wojskowi i inne służby mundurowe	31	65	4	25
Nigdy niepracujący	23	48	29	123
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	20	60	20	240
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	36	46	18	115
sekt. pryw. poza rolnict.	16	59	25	226
prywatnym gosp. rolnym	17	48	35	44
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	15	49	36	222
276 - 399	17	51	32	174
400 - 549	23	50	27	270
550 - 799	27	51	22	187
Powyżej 799 zł	24	64	12	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	49	33	541
Średnie	19	52	29	592
Dobre	25	55	20	234
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	43	31	91
Raz w tygodniu	20	50	29	729
1-2 razy w miesiącu	16	49	35	209
Kilka razy w roku	20	58	22	247
W ogóle nie uczestniczy	19	53	28	89
Poglądy polityczne				
Lewica	21	60	19	379
Centrum	21	55	24	455
Prawica	28	55	17	228
Trudno powiedzieć	11	31	59	300